

WERKOMSCHRIJVING HOOIBERG

BOERDERIJCOMPLEX LANGEHOF

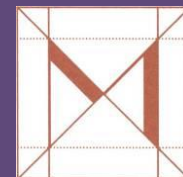
's Gravenweg 16 Nieuwerkerk aan den IJssel

Onderzoek i.o.v. gemeente Zuidplas

22-02-2023

MONUMENTEN ADVIES BUREAU

COLOFON

Onderzoeksobject

Boerderijcomplex Langehof - Hooiberg
's-Gravenweg 16
2911 CG Nieuwerkerk aan den IJssel

Status

Rijksmonument, nr. 30444

Eigenaar / Opdrachtgever

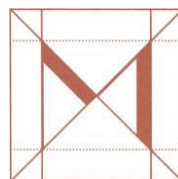
Gemeente Zuidplas
Contactpersoon: dhr. T. Hunter
Postbus 100
2910 AC Nieuwerkerk aan den IJssel

Onderzoek en rapportage

Ing. G. Korenberg, bnb

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Monumenten Advies Bureau. NB: Op de afbeeldingen in deze rapportage kunnen auteursrechten van toepassing zijn. Wij zijn niet aansprakelijk voor schade, die voortkomt uit het ongeoorloofd gebruik van het beeldmateriaal in deze uitgave.

Met betrekking tot het beeldmateriaal hebben wij ons best gedaan om alle rechthebbenden te achterhalen en deze te vermelden in de bijschriften dan wel de bronnen. Als u van mening bent dat uw beeldmateriaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, neem dan contact met ons op. © Monumenten Advies Bureau – Nijmegen, 2023

MONUMENTEN ADVIES BUREAU

bureau voor *architectuur- en bouwhistorisch onderzoek, cultuurhistorische gebiedsanalyses, restauratie, onderhoud en bouwtechnisch onderzoek, publieksvoorlichting en publicaties over cultuurhistorie*

drs. C.J.B.P. Frank
drs. F.A.C. Haans, bnb
ing. G. Korenberg, bnb

mw. drs. C.H.J.M. van den Broek
drs. J. de Jong
mw. drs. M. Lemmens
D. Schaars MA
Mw. drs. L. Valckx

Bredestraat 1
6542 SN NIJMEGEN
tel: 024-3786742
info@monumentenadviesbureau.nl
www.monumentenadviesbureau.nl

INHOUD

- 1 Inleiding..... 4
- 2 Werkomschrijving.....5
 - 01 Algemeen 5
 - 05 Bouwplaatsvoorzieningen 5
 - 10 Stut- en Sloopwerk 5
 - 12 Grondwerk 6
 - 15 Terreinverhardingen..... 6
 - 16 Beplanting..... 6
 - 20 Funderingen..... 6
 - 21 Betonwerk7
 - 24 Ruwbouwtimmerwerk7
 - 25 Metaalconstructiewerk..... 8
 - 33 Dakbedekkingen..... 8
 - 43 Metaal- en kunststofwerk..... 8
 - 46 Schilderwerk 9

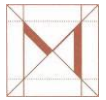
1 INLEIDING

Boerderijcomplex Langehof te Nieuwerkerk aan den IJssel werd in 2021 door de gemeente Zuidplas aangekocht. Dit omdat de onder hoogspanningsleidingen gelegen boerderij geen woonbestemming meer mag hebben.

Omdat het complex in een matige, deels slechte staat verkeert heeft de gemeente Zuidplas het Monumenten Advies Bureau gevraagd enerzijds de cultuurhistorische waarden in kaart te brengen en anderzijds ook de bouwkundige staat.

In dit rapport volgt een werkomschrijving t.b.v. de herstelwerkzaamheden aan de hooiberg. De werkzaamheden hebben tot doel om de hooiberg, conform de bestaande opzet, weer in een goede bouwkundige conditie te brengen.

Omdat een nieuwe functie ontbreekt worden geen aanpassingen gedaan t.b.v. een specifiek toekomstig gebruik.

2 WERKOMSCHRIJVING

In dit hoofdstuk volgt een algemene werkschrijving ten aanzien van het herstel van historische onderdelen of reconstructie van het historische beeld. Uitgangspunt is daarbij in alle gevallen een maximaal behoud van historisch materiaal en verbindingen. Daar waar onderdelen niet behouden kunnen worden, zal vervanging plaats vinden met gebruik van materialen die wat betreft samenstelling, kleur, structuur en afmetingen nauwkeurig overeen komen met de bestaande delen.

01 ALGEMEEN

Alle genoemde werkzaamheden hebben betrekking op herstel van bestaande onderdelen en/of constructies. Tenzij specifiek anders vermeld geldt in alle gevallen dat de bestaande materialisering, detaillering en het hiermee aanwezige beeld uitgangspunt zijn bij uitvoering van werkzaamheden.

Vermelde afmetingen en hoeveelheden zijn in alle gevallen ter indicatie en ter verduidelijking van bedoelde omvang van schade en/of herstelwerkzaamheden. Maten dienen in het werk te worden gecontroleerd.

Alle werkzaamheden te verrichten volgens de hiervoor van toepassing zijnde Uitvoeringsrichtlijnen (URL), zoals uitgegeven door de Stichting Erkenste Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM). In ieder geval onderstaande Uitvoeringsrichtlijnen zijn van toepassing op één of meerdere van hierna volgende werkzaamheden:

- URL 3001, Historische houtconstructies
- URL 4005, Betonrestauratie
- URL 5001, Bestrijding insecten en zwammen

05 BOUWPLAATSVOORZIENINGEN

- Daar waar dit naar de aard van de werkzaamheden nodig is dienen aanvullende maatregelen te worden getroffen ter bescherming van historische onderdelen, dan wel ter voorkoming van overlast door derden.
- Het werkterrein regelmatig opruimen en alle vrijkomende afval en sloopmateriaal afvoeren.

10 STUT- EN SLOOPWERK

10.1 Stutwerk

- Bij uitvoering van werkzaamheden aan constructieve elementen in alle gevallen zorgdragen voor voldoende constructieve stabiliteit. Ook hier geldt dat werkzaamheden eventueel gefaseerd dienen te worden om instabiliteit te voorkomen.
- T.b.v. uitvoering van werkzaamheden dient de kapconstructie tijdelijk volledig vrijstaand gestut te worden. Dit zo uitvoeren dat de bergroeden en hieraan gekoppelde ophangconstructie kan worden

gedemonteerd. Tevens dienen de beschadigde onderregels weggenomen te kunnen worden. Deze delen kunnen derhalve niet als lastpunt gekozen worden.

10.2 Sloopwerk

- Alle sloop- en demontagewerk, noodzakelijk voor het verrichten van hierna te noemen herstelwerkzaamheden. In deze gevallen zoveel mogelijk van bestaande en omliggende delen behouden.
- Verwijderen van de latere hekwerken t.b.v. het gebruik als overdekte paardenbak.
- Bij alle sloopwerk schade aan omliggende delen voorkomen.

12 GRONDWERK

- Verrichten grondwerk t.b.v. herstelwerkzaamheden aan funderingen en betonnen bergroeden. In totaal dienen drie bergroeden te worden vrijgegraven. Daarbij rekening houden met een vrij te graven contour van minimaal 1 meter rond de bergroeden/funderingsvoet.
- Uitkomende grond op het terrein tijdelijk opslaan en na uitvoering van werkzaamheden gebruiken om oorspronkelijke situatie te herstellen.
- Eventueel tekort komende grond aanvullen met schoon zand. Dit betreft in het bijzonder het vervangen van samendrukbare bodemlagen door gestabiliseerd zand.

15 TERREINVERHARDINGEN

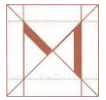
- T.b.v. werkzaamheden aan funderingen en bergroeden plaatselijk bestaande bestratingen opnemen en op passende wijze opslaan voor hergebruik.
- Na uitvoering van werkzaamheden alle bestratingen herstellen conform de bestaande situatie. Waar nodig betonklinkers te leveren overeenkomstig de bestaande delen.

16 BEPLANTING

- Verwijderen en afvoeren beplanting direct langs de buitencontour van de hooiberg.

20 FUNDERINGEN

- Na het vrijgraven van de (gestabiliseerde) bergroeden dient nader te worden bepaald of aanwezige fundering (voor zover aanwezig) voldoende is. Naar verwachting is hooguit sprake van een eventueel verzwaarde betonvoet en dient de stabiliteit voort te komen uit het grondpakket rond deze funderingsvoet.
- Naar verwachting kan worden volstaan met het goed verdichten van de bodem rond de voet van de bergroeden. Eventueel aanwezige samendrukbare grondlagen dienen tot een afstand van 1 meter rond de funderingsvoet verwijderd te worden. Deze aanvullen met gestabiliseerd zand en steeds per 10 cm goed verdichten.

21 BETONWERK

Betonwerk, bergroeden

- Na demontage van alle aan de bergroeden aanwezige elementen (lieren, draadeinden/bouten en katrollen de bergroeden volledig nalopen op eventuele scheuren en grotere beschadigingen.
- Ter plaatse van eventueel voorkomende grotere beschadigingen losse delen verwijderen.
- Wanneer wapening bloot ligt of bij herstelwerkzaamheden zichtbaar wordt zo nodig plaatselijk conserverend behandelen.
- Na eventuele conserverende behandeling van aanwezige wapening het beschadigde oppervlak weer afwerken met een op de bestaande ondergrond afgestemd betonreparatiemiddel. Oppervlaktestructuur zoveel mogelijk afstemmen op omliggende delen.

24 RUWBOUWTIMMERWERK

Algemeen

- Ter plaatse van reeds bekende, of tijdens werkzaamheden te constateren aanwezigheid van houtaantastende insecten passende conserverende behandeling uitvoeren om uitbreiding te voorkomen. Uitvoering volgens URL 5001 door de Stichting Keurmerk Plaagdiermanagement Bedrijven (KPMB) gecertificeerd bedrijf.
 - Tenzij specifiek anders vermeld in alle gevallen bestaande houtsoorten aanhouden. Dit betreft vuren.
 - Tijdens werkzaamheden en bij gelegenheid alle onderdelen inspecteren op eventuele schade.
- In alle gevallen dient de detaillering, houtafmeting en oppervlaktestructuur van bestaande referentie-elementen als uitgangspunt voor nieuw te vervaardigen delen.

Oppervlakkige schade

- Omdat de constructie geheel bestaat uit onbehandeld, ruw gezaagd constructiehout is herstel uitsluitend mogelijk door inboeten/vervangen van beschadigde delen. Bij delen met slechts beperkte en oppervlakkige schade is vervanging van de beschadigde delen uitsluitend wenselijk wanneer de constructieve sterkte in het geding is.

Herstel door vervanging of inboetwerk

- Hoeveelheden voor herstelwerk op basis van indicatief op schade- en hersteltekeningen aangegeven locaties en de ter plekke bepaalde situatie. Herstelwerkzaamheden komen in ieder geval voor aan de volgende onderdelen:
 - Vervangen van de aangetaste, eerder al versterkte onderbalk onder het rechter (oostelijke) dakvlak. Lengte ca. 6,5 meter, afm. Ca. 80 x 200 mm. Verbindingen conform de bestaande situatie in verstek met geboute koppelplaten aan de buitenzijde.
 - Vervangen van de aangetaste onderbalk onder het achterste (noordwestelijke) dakvlak. Lengte ca. 6,5 meter, afm. Ca. 80 x 200 mm.
- In alle gevallen bestaande constructiedelen nalopen op schade en enkele delen welke onvoldoende constructieve sterkte hebben

dienen te worden vervangen. Daarbij lassen op traditionele wijze uitvoeren met rechte of schuine liplassen. Nieuwe verbindingen constructief verlijmen. In alle gevallen bestaande afmetingen, detailleringen en verbindingen aanhouden. Daarnaast moet rekening worden gehouden met plaatselijk herstel van onderdelen middels inboeten.

- Voor alle delen bestaande afmetingen, detailleringen en houtsoorten toepassen.
- Zie voor te volgen werkwijze volgens Repair Care curatief systeem <https://www.repair-care.nl/infocentrum/repair-care-downloads-2/> Klik vervolgens op 'Overige' en dan op 'Repair Care Werkwijzen'.

Overige

- In alle gevallen is de bestaande opzet het uitgangspunt van dit herstelplan.

25 METAALCONSTRUCTIEWERK

- Na het zelfdragend stutten van de dakconstructie alle metalen delen t.b.v. de ophanging van de dakconstructie losnemen t.b.v. ontroesten en conservering. Dit betreft de volgende onderdelen:
 - Hoekstaal met ophanging onder onderregels dakconstructie.
 - Beugels rond berggroeden
 - Naar berggroeden lopende staalkabels met bevestigingspunten aan onderregels en ophangpunt aan berggroedes.
 - Kabellieren aan onderzijde berggroeden.

- Katrollen met bevestigingspunten en strips rond bovenzijde van de berggroeden.

- Na behandeling en conservering en herstel aan constructies en berggroeden deze delen conform de oorspronkelijke opzet herplaatsen, met uitzondering van de staalkabels, welke niet tot de oorspronkelijke opzet behoren.

33 DAKBEDEKKINGEN

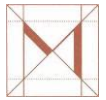
Golfplaten, verzinkt staal

- Nalopen gehele dekking op eventuele beschadigingen of onvoldoende afsluitende bevestigingen. Waar nodig en mogelijk alle punten die tot inwatering leiden afdichten.
- T.b.v. vervanging van de onderregels ter plaatse de dekking tijdelijk losnemen. Na uitvoering van herstelwerkzaamheden kunnen deze weer conform de oorspronkelijke opzet worden herbevestigd.
- De zakgootjes boven de berggroeden vervangen. Daarbij zoveel mogelijk zorgen voor een zo klein mogelijke opening rond de berggroede om inwatering tot een minimum te beperken. Extra voorzieningen zoveel mogelijk onder de bestaande dekking aanbrengen zodat het exterieurbeeld ongewijzigd blijft.

43 METAAL- EN KUNSTSTOFWERK

43.01 Lood Code 20 blauw

- De onderregels ter plaatse van de berggroeden over een lengte van 50 cm. voorzien van een loodafdekking. De uiteinden van deze

afdekking iets opzetten, zodat opkomend water niet onder het lood dringt. Het lood ca. 2 cm over de randen doorzetten.

IJzerwaren

- Nalopen en ontroesten aan exterieur aanwezige ijzerwerken. Dit betreft in ieder geval (zie ook par. 25):
 - Hoekstaal met ophanging onder onderregels dakconstructie.
 - Beugels rond bergroeden
 - Naar bergroeden lopende staalkabels met bevestigingspunten aan onderregels en ophangpunt aan bergroedes.
 - Kabellieren aan onderzijde bergroeden.
 - Katrollen met bevestigingspunten en strips rond bovenzijde van de bergroeden.
- De hijslieren met kabeltrommels in combinatie met herstel en conservering tevens volledig functioneel maken.
- Vervangen van de staalkabels door nieuwe RVS kabels van overeenkomstige sterkte en herbevestiging conform de bestaande situatie.

46 SCHILDERWERK

46.03 Schilderwerk op metaal

- Deze delen tweemaal voorzien van een laag Sikkens Resicote-E o.g., en daarna aflakken in nader op te geven (donkere)kleur.
- Aanbrengen nieuw verfsysteem op de volgende onderdelen:

- Hoekstaal met ophanging onder onderregels dakconstructie.
- Beugels rond bergroeden
- Naar bergroeden lopende staalkabels met bevestigingspunten aan onderregels en ophangpunt aan bergroedes.
- Kabellieren aan onderzijde bergroeden.
- Katrollen met bevestigingspunten en strips rond bovenzijde van de bergroeden.

46.05 Schilderwerk nieuwe onderdelen (dekkend)

- Het hout goed opzuiveren door middel van schuren.
- Het geheel gronden met een laag Sigma Amarol Primer; droge laagdikte 40 µm.
- Het geheel overgronden met een laag Sigma S2U Allure Primer; droge laagdikte 40 µm.
- Het geheel afwerken met een laag Sigma S2U Allure Gloss; droge laagdikte 40 µm.
- Aanbrengen nieuw verfsysteem op de volgende onderdelen:
 - Door reconstructie of inboetwerk te herstellen delen van kozijnen, ramen, deuren en geveltimmerwerken.

46.07 Kleurgebruik

- Alle metaalwerk zwart afwerken.